

ІГРОВІ ВПРАВИ ДЛЯ ПОЛПШЕННЯ ЯКОСТІ МОВЛЕННЄВОЇ ФУНКЦІЇ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Маркіна К. А.

Вінницький державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського

Анотація. Рядом авторів доведено, що фізичні вправи та рухливі ігри позитивно впливають на розвиток дрібної моторики та основні мовленнєві та рухові функції дітей дошкільного віку і покращують загальні інтелектуальні здібності. І, саме, завдяки різноманітним ігровим та нескладним фізичним вправам можна не тільки навчити дитину вимовляти важкі для неї звуки, а й розвинути її фонематичний слух, мовленнєве дихання, пам'ять, увагу тощо.

Ключові слова: ігрові вправи, мовленнєва функція, дошкільний вік.

Summary. Markina K. A. Game Exercises for Improving Speech Function Quality in Preschool Children. Several authors have proven that physical exercises and active games positively impact the development of fine motor skills as well as the primary speech and motor functions of preschool children, enhancing overall intellectual abilities. Specifically, through a variety of play activities and simple physical exercises, it is possible not only to teach a child to pronounce sounds that are challenging for them, but also to develop their hearing, speech, memory and attention.

Keywords: play exercises, speech function, preschool age.

Play exercises to improve speech function quality in preschool children. Markina K.A.

Вступ. Діти дошкільного віку, у яких спостерігаються мовленнєві відхилення, часто відстають у загальній та дрібній моториці, вони мають недостатньо розвинену рухову сферу. Спостереження ряду фахівців вказують на характерні порушення у таких дітей рівноваги і тонуусу м'язової системи, а також уповільнення рухів при виконанні рухових завдань [2, 4].

Мета дослідження. Провести теоретичний аналіз літературних джерел з вищезначеної теми.

Методи дослідження. Теоретичний аналіз, спостереження (під час пасивної практики), узагальнення опрацьованої літератури.

Результати дослідження та їх обговорення. На перших етапах життя дитини особливу роль у розвитку психомоторики відіграє руховий компонент. З кожним новим положенням тіла постають нові моторні

завдання, які ставлять рухи на вищий рівень ієрархічної будови. Коли керівництво здійснюється центральними відділами головного мозку. Отже, відбувається почергове розв'язання розумового та моторного завдання, а сполучення моторної та розумової дій сприяють розумовій активності [1],

В основі логопедичного навчання лежить цілеспрямована позначена особиста взаємодія педагога і дитини. А правильно структуровані логопедичні (фізичні вправи) – це прийоми та засоби, які сприяють розвитку та корекції мови дитини. Фізичні вправи є необхідною частиною вдосконалення мовлення та комунікативних навичок дітей, які страждають на мовні розлади. Педагоги часто подають вправи у формі цікавої, рухливої гри при цьому залишаючись ефективною частиною навчання. Як вказує ряд авторів [1, 2], рухливі ігри та фізичні вправи повинні бути невід'ємною частиною кожного заняття з логопедом.

Базовим методом, який використовується в логопедії є **повторення**. Ця надійна технологія використовується у мовленевій корекції досить часто, якщо додавати трохи креативності. На зразок: сніжинки летять і діти повторюючи цільове слово «летять», піднімають руки в сторони виконують плавні рухи. Також, ігри «Пошук скарбів», «Знайди й вимови», «Флеш-картки», де рухові дії часто повторюються.

Вправи для зняття м'язової напруги. При заїканні часто напружені м'язи обличчя, губ, язика, пальців рук. Дуже важливо навчити дитину м'язовому розслабленню під час мовлення. Наступні вправи допоможуть дитині розслабитися. «Пташка» - підняти руки нагору, і виконувати махи руками. «Допомога мамі» - дитині потрібно помахати розслабленими кистями рук в нахилі біля підлоги, імітуючи полоскання білизни. Стати рівно, розвести руки в сторони до рівня плечей і «упустити» розслаблені руки у ВАП. «Стряхування водички з рук». Струснути розслабленими кистями рук, неначе струшуючи краплі води. Нахилити голову вперед, назад, праворуч, ліворуч, а потім а потім виконати декілька колових рухів головою

спочатку в одну сторону, потім в іншу. Повільно покачати розслабленими руками вперед, назад. «Кулачки-силачі». Пальці рук під рахунок 5 із силою зжати в кулачки і на рахунок 5 розслабити, струснувши кисті рук. При цьому зосередити увагу дитини на тому, як пальчикам приємно відпочивати.

Вправи для розвитку мовного дихання. Майже у всіх дітей, що заїкаються порушене мовленнєве дихання. Під час корекційної роботи з усунення заїкання важливо навчити дитину говорити не поспішаючи, на видиху. Тому важливе місце в роботі займуть ігри та вправи для розвитку правильного мовного дихання, а саме «Забий м'яч у ворота», «Літак», «Пелюстки», «Кораблик».

Вправи для розвитку координації мовлення у поєднанні з рухами. Велике значення для нормалізації темпу і ритму мовлення має виконання спеціальних вправ спрямованих на розвиток координації мовлення з рухами: «Машина» - Бі-бі-бі, гуде машина, не поїду без бензину, «Дощик – дощик, дощик- крап, крап, крап, мокрі всі доріжки. Нам не можна йти гуляти, ми промочим ніжки (тупаємо ніжками, підскакуємо. махаємо ручками. «Листочки» - Листочки над нами кружляють (підняли ручки до гори. махаємо кистями рук), листочки на землю лягають(присісти). Вони із дерева злетіли(піднятися на носочки і потягнутися), і покружляти захотіли(плавні рухи руками праворуч, ліворуч [5, 6].

Висновки. Проведене дослідження аналізу літературних джерел з теми «Ігрові вправи для поліпшення якості мовленнєвої функції у дітей дошкільного віку» показало, що завдяки різноманітним ігровим вправам та руховим активностям ми розвиваємо й удосконалюємо не тільки мовленнєву функцію у дітей дошкільного віку, а й різні рухові здібності.

Список використаної літератури.

1. Богуш, А. М., Гавриш, Н. В., Саприкіна, О. В. *Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього віку: підручник для студентів вищих*

РОЗДІЛ 1. ПЕРСПЕКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ РІЗНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ
навчальних закладів факультетів дошкільної освіти. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2009. 408 с.

2. Блінова, Г. Й., Пічугіна, Т. В. *Дидактичний матеріал для подолання вад письма у дітей*. Київ: Благовіст, 2004. 196 с.

3. Бурова, А. П. *Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку*. Київ, 2013.

4. Вільчковський, Е. С., Курок, О. І. *Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку* [Електронний ресурс]: навч. посіб. Електрон. текст у форматі PDF. Суми: Університетська книга, 2008. 428 с.

5. Журавльова, А. Є., Федієнко, В. В. *Домашня логопедія: навчальний посібник* / худож. Є. Житник. Харків: ВД «ШКОЛА», 2023. 48 с.

6. Ладижець, В. І. *Трембіта: [вірші для мол. шк. віку]*. Київ: Веселка, 1974. 104 с.

7. Краснобаєва, Т., Галайдюк, М., Мельничук, М. *Методика розвитку сили юних важкоатлетів на етапі початкової підготовки. Фізична культура, спорт та здоров'я нації*, 2023, вип. 15(34), с. 294–301.

8. Штифурак, В. С. *Психологічні основи організації навчання рухових дій: навч. посіб.*. Вінниця: ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2006. 122 с.

ХАРАКТЕРИСТИКА ЧИННИКІВ, ЯКІ МОТИВУЮТЬ СТУДЕНТІВ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ І СПОРТОМ

Михайлов Д.О.

*Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла
Коцюбинського*

Анотація. Стаття присвячена дослідженню мотивації студентів до регулярних занять фізичною культурою і спортом в щоденному режимі. Встановлено, що ігрові види спорту є універсальним засобом формування в студентів стійкого інтересу до регулярних занять фізичними вправами. Формування у студентів свідомої потреби в регулярних заняттях фізичними